

Notat med nyeste tal for efteruddannelse af lærere i folkeskolen 2017/2018

Uddannelses- og Forskningsministeriet har i samarbejde med Børne- og undervisningsministeriet, professionshøjskolerne, skolelederforeningen og KL igangsat en løbende monitorering af de dele af professionshøjskolernes efter- og videreuddannelsesudbud og -aktivitet, som skal understøtte folkeskolereformen og følge op på kommuneaftalen for 2014, herunder det igangværende målsatte kompetenceløft af lærere og pædagoger i folkeskolen inden for følgende områder:

Undervisningsfag¹:

- a) (Efter)uddannelse til kompetence svarende til undervisningskompetence
- b) Kompetenceudvikling i folkeskolens fag – løbende faglig opdatering

Øvrig faglig udvikling:

- c) Pædagogisk kompetenceudvikling med elevernes læring og trivsel i fokus
- d) Uddannelse af vejledere/ressourcepersoner, herunder i læsning, matematik, specialpædagogik og dansk som andetsprog
- e) Kompetenceudvikling med henblik på understøttelse af øget inklusion
- f) Kompetenceudvikling inden for klasseledelse
- g) Øget anvendelse af it i undervisningen
- h) Øvrige særlige indsatsområder
- i) CFU-kurser.

Målingen, som blev gennemført første gang i 2014, udføres årligt af Uddannelses- og Forskningsministeriet og Danske Professionshøjskoler indtil udløbet af den afsatte bevilling på samlet en milliard kr. i 2025.

Ud over denne monitorering består opfølgningen af en opgørelse af de ansatte folkeskolelæreres kompetencer og undervisningsfag. Det vil sige en opgørelse af kompetencedækningsgraden i folkeskolens fag. Denne opgørelse laves af BUVM. Derudover udarbejder BUVM en opgørelse over, hvor mange midler fra efteruddannelsesmilliarden kommunerne har anvendt.

Måling af aktiviteten på undervisningsfag og øvrig faglig udvikling 2017/2018

Tabel 1 nedenfor viser udviklingen i antallet af studerende, som har været på formel efteruddannelse på læreruddannelsen (a + b ovenfor). Det kan ses, at der er sket et fald på lidt mere end 26 pct. i efteruddannelsesaktiviteterne fra 5676 studerende i 2016/2017 til 4183 i 2017/2018.

I tabellen er de fag markeret, hvor antallet af studerende er steget fra 2016/2017 til 2017/2018.

Der er bl.a. sket en stigning i biologi, fysik/kemi, historie, hjemkundskab, tysk og lærerens grundfaglighed. De største procentvise stigninger i et undervisningsfag har været i hjemkundskab (967 pct.), samfunds-fag (161 pct.) og i biologi (84 pct.)².

¹ Kategori a er længere kurser i et af folkeskolens fag. Kategori b kurser er kortere fagspecifikke kurser (1-4 ugers varighed omregnet til heltid), som udbydes under Lov om åben uddannelse.

² De store stigninger er fra et lavt udgangspunkt. F.eks. hjemkundskab, der er gået fra 6 til 64.

17. februar 2020

Styrelsen for Forskning og Uddannelse

Professions- og Erhvervsrettede
Videregående Uddannelser

Bredgade 40
1260 København K
Tel. 3544 6200

www.ufm.dk

CVR-nr. 1991 8440

Sagsbehandler
Tue Vinther-Jørgensen
Tel. 72 31 78 80
tvj@ufm.dk

I modsætning hertil er bl.a. dansk, matematik, natur/teknik samt håndværk og design faldet. Sprogfagene engelsk og fransk har ligeledes oplevet et fald. De største procentvise fald er i matematik (72 pct.), håndværk og design (64 pct.) og idræt (46 pct.).

Tabel 1: Udvikling i antal studerende 2013/2014 til 2017/2018 på formel efteruddannelse i undervisningsfag på læreruddannelsen (område a + b)

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	I alt
Billedkunst	7	9	17	22	34	89
Biologi	25	29	105	63	116	338
Dansk 1.-6.	43	311	542	461	288	1645
Dansk 4.-10.	51	153	490	222	178	1094
Dansk	93	15	36	105	65	314
Engelsk	113	284	414	262	208	1281
Fransk	12	23	29	20	16	100
Fysik/kemi	104	114	109	161	176	664
Geografi	35	18	64	140	127	384
Historie	15	35	39	232	286	607
Hjemkundskab	2	-	9	6	64	81
Håndværk og design*	6	227	758	648	235	1874
Idræt	2	4	76	117	63	262
Kristendom/religion	8	62	70	251	275	666
Lærernes grundfaglighed	4	14	22	227	545	812
Matematik 1.-6.	13	210	673	700	174	1770
Matematik 4.-10.	48	302	518	400	173	1441
Matematik	116	25	-	377	62	580
Musik	63	21	35	56	58	233
Natur/teknik	118	295	599	657	381	2050
Samfunds-fag	29	26	23	31	81	190
Svømmelæreruddannelse	6	4	2	16	16	44
Tværfaglige moduler	9	109	124	106	82	430
Tysk	167	325	276	280	303	1351
Fremmedsprog	13	-	-	-	-	13
Øvrige	-	94	11	116	177	398
I alt	1102	2709	5041	5676	4183	18711

Styrelsen for Forskning og
Uddannelse

Note: Tabellen viser antal studerende. Gennemsnit pr. deltager er på 8 ECTS-point. Der er stor variation i længden af det enkelte forløb.

* Håndværk og design er et nyt fag i læreruddannelsen fra 2015

Kilde: Danske Professionshøjskoler

I tabel 1 er det ligeledes opgjort hvor mange deltagere, der i alt har deltaget i efteruddannelse i undervisningsfag fra 2013/2014 til 2017/2018. Her kan det ses, at fagene dansk, engelsk, håndværk og design, matematik, natur/teknik og tysk har haft den største aktivitet samlet set.

Ifølge BUVM's seneste opgørelse over lærere i folkeskolen var der 42.716 lærere ansat i folkeskolen i skoleåret 2017/2018³. Den samlede efteruddannelsesaktivitet har i hele perioden været 18711 deltagere. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at den samme deltager godt kan have deltaget i mere end et efteruddannelsesforløb.

Øvrig faglig udvikling

Nedenstående tabel 2 viser udviklingen i antal deltagere i den øvrige faglig udvikling. Det kan ses, at der generelt er sket et fald på 44 pct. i antallet af deltagere i øvrig udvikling. *Øget anvendelse af it i undervisningen* er som det eneste område steget fra 37 til 111, dvs. med 200 pct.

Styrelsen for Forskning og
Uddannelse

Tabel 2: Udvikling i antal deltagere i øvrig faglig udvikling i læreruddannelsen

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
C Elevernes læring og trivsel i fokus	1619	1661	1286	1781	656
D Uddannelse af vejledere og resourcepersoner	5711	4103	4563	4921	2948
E Understøttelse af inklusion	3440	2000	1527	1025	338
F Klasseledelse	216	301	449	266	167
G Øget anvendelse af it i undervisningen	701	384	213	37	111
H Øvrige særlige indsatsområder	2494	2265	1615	1131	924
I alt	14.181	10.714	9.653	9.161	5.144

Note: Samme person kan tælle med flere gange, hvis personen har gennemført flere kurser/moduler.

Kilde: SIS særrapporter kvalificeret af UC'erne i forhold til type af kompetenceudvikling a-h af relevans for folkeskolereformen. I opgørelsen indgår ikke aktivitet gennemført af CFU, som typisk vil henhøre under kategori G.

Aktivitet på CFU-kurser

CFU står for Center for Undervisningsmidler, og centrene er forankret i regionernes professionshøjskoler og har afdelinger landet over. CFU-kurser er faglige inspirationskurser, der tager udgangspunkt i et af skolefagene. Kurserne indeholder derudover et element af digitale læringsmidler. CFU's primære opgave er udlån af undervisningsmateriale til folkeskolelærere.

³ Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet

I tabel 3 fremgår antallet af deltagere på CFU-kurserne i årene 2017 og 2018. Her kan det ses, at antallet af deltagere er faldet med 14 pct.

Tabel 3: Antal af deltagere på CFU-kurser 2017 og 2018

	2017	2018
I alt	21744	18701

Note: En enkelt professionshøjskole har efterindberettet tal for 2017, hvorfor tallet i denne tabel ikke stemmer overens med 2017-tallet i sidste års opgørelse.

Kilde: Danske Professionshøjskoler

Styrelsen for Forskning og
Uddannelse